

Heléne Lööw

Från den ”sionistiska ockupationsregimen” till ”judisk makt”

– antisemitismen inom Nordiska motståndsrörelsen

From the ”Zionist occupational government” to ”the Jewish power” – anti-Semitism within the Nordic Resistance Movement

The focus of the study has been on how anti-Semitism is expressed within the Nordic Resistance Movement (NMR), what language is used, in which contexts it occurs and what changes may have taken place. Anti-Semitism has always been the foundation of the NMR's ideology, regardless of the name of the organization, or how they have chosen to define their ideology. Over the years, anti-Semitism has been expressed in different ways and with varying degrees of openness. During the 1990s, anti-Semitism was open and activist, but during the 2000s it somehow, diminished in terms of language use. During this period, the organization reverted, to a great extent, to the anti-Semitic code language of the earlier decades. Of course, this does not mean that anti-Semitism in any way lost its significance, only that it was expressed in a different way. During the 2010s, anti-Semitism has again become open, the use of the code language less and less frequent. Anti-Semitism within NMR is also strongly linked to practical activism in the form of various anti-Semitic actions and demonstrations. Although various actions are not at first sight perceived as anti-Semitic, they often are anti-Semitic. This applies, for example, to symbolic actions where various individuals, for example, on placards at demonstrations, are designated as ”traitors”. Some may be Jews, others not, but they are all seen as symbols of a ”Jewish power”, a kind of parade of ”Jews” and ”Spiritual Jews” which symbolize the supposed ”Jewish power” that NMR is fighting. We see here both ideology and practical action. In recent years, NMR has also increasingly returned to its origins, i.e. the Swedish national socialists during the interwar period, this is reflected in the language used and the importance attached to the history of the movement in a wider perspective. The NMR's anti-Semitism is also an everyday anti-Semitism, in that it permeates the activists' lives, how they interpret what is happening in the outside world. In the NMR, anti-Semitism is an everyday practice, to reconnect with Fein's definition of anti-Semitism.

Heléne Lööw är docent i historia och lektor med särskild inriktning mot extremism och samhällsskydd, Historiska institutionen, Uppsala universitet.

Kontakt: helene.loow@hist.uu.se

Inledning

En betydelsefull dimension av välfärdsutvecklingen handlar om relationer mellan olika grupper i samhället och tilliten till varandra. Tilliten mellan medborgarna är en förutsättning för öppna och inkluderande välfärdsdemokratier. Sverige har emellertid i likhet med en rad andra länder drabbats av extremistiska provokationer, våldsbejakande extremism och våld mot etniska minoriteter. Sådana händelser slår hårt mot tillitsfulla relationer. Det kan leda till en ökad polarisering som i förlängningen kan påverka viktiga delar av vår välfärds- och integrationspolitik.

En typ av intolerans som har långa historiska rötter och har gjort sig påmind under olika epoker är antisemitismen. Antisemitismen fortsätter att vara ett problem. En majoritet i Sverige tror att antisemitismen ökat (Europaportalen, 2019)¹, men det är oklart om Sverige skiljer ut sig ur ett europeiskt perspektiv. Antisemitismen finns i olika ideologiska miljöer, och en av dem är den nationalsocialistiska, där den utgör själva fundamentet i ideologin. Kort sagt, utan antisemitismen ingen nationalsocialism. Den miljön har under det senaste decenniet gjort sig allt mer synlig, inte minst med hjälp av sociala medier. Den här artikeln fokuserar på hur antisemitismen kan ta sig uttryck inom den nationalsocialistiska organisationen Nordiska motståndsrörelsen.

Nordiska motståndsrörelsen – en historisk bakgrund

Studien berör alltså en avgränsad del av den nutida svenska antisemitismen – den antisemitism som kommer från den nationalsocialistiska rörelsen Nordiska motståndsrörelsen (NMR). Under slutet av 1990-talet gick organisationen under namnet Svenska motståndsrörelsen (SMR). SMR grundades av några av den svenska vit makt-världens förgrundsfururer sedan slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Denna grupp individer har ständigt ombildat och skapat nya organisationer, stundtals tillsammans, stundtals i konflikt med varandra. De är och tycks förbli centrala för miljöns utveckling som sådan.

SMR och senare NMR liknar i mångt och mycket mellankrigstidens svenska nationalsocialistiska organisationer och då framför allt när det gäller den konkreta verksamheten SA-grupperna. De har samma organisatoriska uppbyggnad och använder ett likartat språkbruk. SMR:s huvudsakliga målsättning var ett enat nationalsocialistiskt Norden – även det en tanke som återfanns hos mellankrigstidens nationalsocialister, som närde en förhoppning om ett framtida Stornorden. Den hade även nordiska systerorganisationer, som den norska, danska, finska och isländska motståndsrörelsen. I oktober 2014 deklarerade SMR:s ledare Klas Lund att en parlamentarisk gren av rörelsen skulle bildas. Enligt den deklaration som skickades

1 <https://www.europaportalen.se/2019/01/stor-majoritet-svenskar-antisemitiska-hatbrott-okar>

ut i samband med förändringen uppgavs att ledningen sedan våren 2014 haft tankar i den riktningen, men beslutat sig för att avvakta för att inte splittra rörelsen inför valet – dock tycks inkuppandet av medlemmar på SD-listor i samband med valet 2014 ha ingått i strategin, sannolikt i fall det skulle lyckas att få en parlamentarisk bas att utgå ifrån. En parlamentarisk gren betydde dock, enligt Lund, inte att SMR skulle komma att bli mindre radikalt, endast att ännu en gren hade bildats (Lööv, 2015). Det betyder heller inte att SMR har förvandlats till ett demokratiskt parti. Att välja att verka inom det parlamentariska systemet betyder inte nödvändigtvis en acceptans av det samma. I augusti 2019 grundade ledande NMR-aktivister, bland annat Klas Lund som tillhört miljöns ledande skikt sedan slutet av 1980-talet, organisationen Nordisk styrka, vars syfte uppges vara ”att kritiskt analysera och omvärdera tidigare strategier och arbetsmetoder samt att utveckla och tillämpa nya”. Gruppen har valt att inte offentligt kommentera varför de lämnat NMR och skapat organisationen. Orsaken sågs vara följande:

Vi förstår att det finns många som vill ha en förklaring, men samtidigt anser vi att de enda vi möjligen är skyldiga en ingående förklaring är de människor som är intresserade av att stödja oss samt andra berörda personer. De människorna kan vi informera på personlig basis – i stället för att sprida potentiellt skadlig information i det offentliga. ... Det är även tydligt att vår gemensamma fiende försöker utnyttja situationen. Man fiskar efter information i sociala medier, man spär på konflikten genom att hetsa från och mot båda sidor och man försöker provocera fram uttalanden för att på så sätt få inblandade att avslöja känslig information.”²

Inte heller på NMR:s olika medier finns några kommentarer kring detta, så beslutet att inte offentligt kommentera vad som inträffat tycks vara ömsesidigt. Nordisk styrka är en utpräglad elitorganisation, det vill säga en återgång till den organisationsform som var dominerande innan Nordiska motståndsrörelsen skapades, som inte accepterar alla som medlemmar. Syftet med Nordisk styrka uppges vara: ”Att skapa en ny generation av starka och medvetna nordiska människor, samt vår ambition att skapa en stark och stridbar ideologi, kultur, gemenskap och organisation.” Nordisk styrka finns även i norsk och dansk version.³ Det är omöjligt att på det här stadiet (oktober 2019) sia om vad skapandet av Nordisk styrka egentligen står för, om det verkligen är en brytning eller om det handlar om att skapa ännu en organisation under samma paraply, med en delvis annan inriktning än NMR. Det är svårt att

² <https://nordiskstyrka.org/om-konflikter-och-transparens/>

³ <https://nordiskstyrka.org/propaganda-och-kampmetoder/>

ange några exakta siffror på antalet individer som är aktiva inom NMR eller Nordisk styrka. Detta av flera skäl, dels redovisar organisationerna inga uppgifter om medlemmar, dels är de uppgifter som säkerhetspolisen redovisar i sina årsberättelser begränsade till de individer som säkerhetspolisen har mandat att sysselsätta sig med, det vill säga de individer som kan tänkas begå brottsliga handlingar⁴, de studier som gjorts rörande kopplingar mellan extremism och brottslighet berör endast de individer som finns i registerdata (se t.ex. Rostami et al., 2018). De uppgifter som finns tillgängliga ger alltså endast en bild av specifika grupper av aktivister eller medlemmar, de som av någon anledning faller under den kategori som polisen har rätt att sysselsätta sig med och de som finns i olika former av registerdata. Säkerhetspolisen har inte rätt att registrera individer på grund av deras åsikter, utan endast de brott som individer, grupper och organisationer begår i syfte att förändra samhällsordningen. Den statistik som finns är heller inte nedbruten på organisationer, utan rör miljöer, varför det är omöjligt att säga hur många individer som finns inom varje organisation. Det innebär att en rad olika grupper av medlemmar, som äldre individer, individer som endast är aktiva internt, ideologiproducenter, sympatisörer och olika former av bidragsgivare, som regel faller bort.

Den nordiska nationalsocialismen

NMR är nationalsocialister, inspirationen hämtas huvudsakligen från de nordiska nationalsocialistiska rörelserna under mellankrigstiden. NMR:s mål är en nordisk, nationalsocialistisk statsfederation. Centralt för NMR är vid sidan av antisemitismen, föreställningar om en särskild "nordiskhet", något som binder samman de nordiska länderna. NMR har broderorganisationer i de övriga nordiska länderna och verkar i en tradition av nordisk nationalsocialism. Den nordiska "ledarskapstanken", ett nordiskt nationalsocialistiskt statsförbund var, som antytts tidigare, även en central föreställning bland de svenska, norska och danska nationalsocialisterna under mellankrigstiden. De här tankarna fanns även under efterkrigstiden, bland annat i Nordiska rikspartiet (verksam 1956–2009). Den ideologiska inriktningen har stundtals skiftat – från nationalsocialism till en hybridform av amerikansk vit makt-ideologi och europeisk nationalsocialism – tillbaka till en mer renodlad nationalsocialism. I en historik över NMR, som organisationen själv publicerat 2018, hävdas dock att NMR i dess olika former alltid varit nationalsocialister. Att det funnits ett hemligt krav på att alla ledare i organisationen måste vara nationalsocialister (Nordfront, 2018). Antisemitismen har under hela perioden utgjort den ideologiska kärnan.

4 <https://www.sakerhetspolisen.se/ovrigt/pressrum/aktuellt/aktuellt/2018-08-24-extremistmiljoerna-i-fokus.html>

Antisemitismen är den utgångspunkt efter vilken allt tolkas. Kort sagt, utan antisemitismen existerar inte nationalsocialismen. Centralt i de antisemitiska föreställningarna är tron på existensen av en judisk världskonspiration: föreställningen om historien som en ödeskamp mellan judar och "arier".

Studien utgörs av en jämförelse mellan det tidiga 1990-talets antisemitiska retorik och den antisemitism som i dag finns inom NMR. Under det tidiga 1990-talet utgjordes den rasideologiska miljön i Sverige av en rad olika inriktningar från nationalsocialism till rasockultism. De bands dock samman av antisemitismen, som var det bärande ideologiska fundamentet i samtliga. Det tidiga 1990-talet präglades även av en önskan om att bilägga interna konflikter mellan olika organisationer och ideologiska inriktningar till förmån för samverkan – de hade ju alla samma grundideologi – antisemitismen. De här föreställningarna resulterade bland annat i ett gemensamt ideologiskt projekt, tidningen *Storm*, vars redaktion utgjordes av individer som representerade olika inriktningar inom Vit makt-världen. 1990-talets rörelser och deras antisemitiska retorik har tidigare studerats i boken *Nazismen i Sverige 1980–1999*. Undersökningens fokus är hur antisemitismen uttrycks, vilket språkbruk som används, i vilka sammanhang den förekommer samt vilka förändringar som eventuellt har ägt rum. Det undersökta materialet utgörs i huvudsak av NMR:s webbplats Nordfront, medan bokutgivning och poddar etc. inte har tagits med. Jämförelser görs även mellan dagens antisemitiska retorik och mellankrigstidens svenska nationalsocialisters.

Den nutida antisemitismens utbredning

Det finns inga systematiska studier över tid av den svenska antisemitismen, vare sig av dess utbredning eller utsatthet. Vad som finns är enskilda studier. Den senaste i raden presenterades under våren 2019 av Brottsförebyggande rådet (BRÅ) och är en större studie av antisemitiska hatbrott i Sverige. Studien bygger på både kvantitativa studier av 564 hatbrottsanmälningar där antisemitiska motiv identifierats under åren 2012–2016 och 103 domar avseende personer som blivit dömda i tingsrätt för brott med antisemitiska motiv mellan januari 2007 och maj 2018 samt kvalitativa studier i form av intervjuer med både enskilda judar och företrädare för judiska institutioner. BRÅ:s studie visar när det gäller utsatthet för brott med antisemitiska motiv på följande: antisemitism förekommer i en rad olika typer av miljöer och sammanhang – på offentliga platser, i skolan, på arbetsplatsen, i hemmet, i anslutning till judiska institutioner och på internet. Det faktum att antisemitism förekommer i så många olika sammanhang medför att det är få platser där personer med judisk bakgrund kan röra sig utan att behöva känna rädsla eller oro för att bli utsatta. Antisemitiska påhopp kan ske både muntligt och skriftligt, ibland anonymt och ibland helt öppet. De sker

ansikte mot ansikte, via telefon, via brev och via sociala medier. Utsattheten är dessutom ofta upprepad, det vill säga samma individ riskerar att återkommande utsättas för olika former av antisemitiska påhopp. Studien visar inte på några större skillnader i utsatthet beträffande kön: både kvinnor, män, flickor och pojkar utsätts för antisemitiska tillmälen, hot och våld. Emellertid visar materialet att det existerar könade aspekter när det gäller hur antisemitismen uttrycks. Kvinnor utsätts för sexualiserade hot och ofredanden, med tillmälen som "judehora" och hot om våldtäkt.

När det gäller varifrån antisemitismen kommer, visar BRÅ:s studie på följande mönster: gärningspersoner vid antisemitiska hatbrott är främst män, men brotten begås av både män och kvinnor inom ett brett åldersspann. Personer som utsätter andra för antisemitism kommer från olika typer av miljöer och det är långtifrån alla som tillhör en organiserad grupp. Antisemitism förekommer alltså i breda lager av befolkningen och skär genom olika religioner, sekulära grupper, politiska positioner och ideologier. Samtidigt utgör antisemitismen en del av det ideologiska fundamentet i den miljö som BRÅ definierar som radikalnationalistisk⁵ och i den våldsbejakande jihadistiska miljön. Studien visar att hotet från den radikalnationalistiska miljön utgör ett hot både mot enskilda individer och mot judiska församlingar och föreningar. Trots att den radikalnationalistiska miljön är den miljö som tydligast kan urskiljas i materialet, uppfattar flera personer som arbetar med säkerhet i judiska församlingar och föreningar att den våldsbejakande jihadistiska miljön är det största hotet mot judiska institutioner. Allvarlighetsgraden i hotet bedöms som påtaglig, eftersom grupper inom den våldsbejakande jihadistiska miljön ser judiska institutioner som legitima mål för terrorattacker. En rad terrorattacker har även genomförts mot judiska institutioner i olika länder, vilket självfallet bidrar till en både upplevd och högst reell hotbild. Att judiska institutioner varit mål för terror i andra länder bidrar alltså till en ökande känsla av otrygghet inom den judiska befolkningen även i Sverige. Intervjuer ger vidare vid handen att antisemitism förekommer även inom den politiska miljö som kan sägas utgöra main stream inom svensk politik. Det var flera intervjupersoner som, i det här sammanhanget, hänvisade till offentliga uttalanden av lokalpolitiker och riksdagsledamöter från olika politiska partier, som kopplat samman svenska judiska institutioner och deras representanter med kritik av staten Israel eller som ifrågasatt "svenskheten" hos svenskar med judisk bakgrund. Flera av intervjupersonerna beskrev också uttryck för antisemitiska attityder och fördomar från personer som är aktiva inom antirasistiska och vänsterpolitiska rörelser, som kopplas till åsikter om Israel–Palestinakonflikten. I rapporten beskrivs även antisemitism som kommer från individer som inte har några som helst uppenbara politiska

5 I BRÅ-rapporten används begreppet radikalnationalism som ett samlingsnamn för nationalsocialistiska, vit maktmiljöer och rasideologiska miljöer och grupperingar (BRÅ, 2019, s. 38).

eller religiösa kopplingar (BRÅ, 2019a). I BRÅ:s rapport om hatbrott för 2018 konstaterades att hatbrott med antisemitiska motiv ökat med 53 procent sedan 2016 (BRÅ, 2019b).

Antisemitismen är alltså i hög grad ett samhällsproblem och har varit så under mycket lång tid. Det finns en rad tidigare studier som visar på att utsatthet för antisemitism utgör en konstant problematik i det svenska samhället och att antisemitiska fördomar förekommer frekvent över tid (se t.ex. Bachner, 1999; Bachner & Ring, 2005; Bevelander, Hjerm & Kiiskinen, 2013; Dencik & Marosi, 2016; Kvist Geverts & Andersson, 2017; BRÅ, 2019a). Det faktum att antisemitismen kommer från så många olika håll, politiskt och religiöst, samtidigt som det existerar en form av en folklig oorganiserad antisemitism – eller som historikern Karin Kvist Geverts benämner det: ett antisemitiskt bakgrundsbrus (Kvist Gevert, 2008) som är mycket lätt att aktivera, gör den komplicerad och svårgripbar. Dessa faktorer gör antisemitismen särskilt problematisk, inte minst för dem som utsätts för antisemitiska angrepp av olika slag. Gärningspersonerna kan komma från så många olika håll. Existensen av en lång och djup antisemitisk tradition bidrar också till att skymma sikten för vad som är antisemitism, helt enkelt på grund av att antisemitiska stereotyper inte alltid förstås som fördomar, utan ses som "sanningar" och en sanning kan ju inte vara en fördom. Det är därför fullt möjligt att ge uttryck för antisemitiska föreställningar utan att på något sätt identifiera sig som antisemit.

Det finns en rad olika definitioner av antisemitism. På senare år har flera svenska forskare använt sociologen Helen Feins definition av antisemitism. Fein karaktäriserar antisemitismen som en struktur av fientliga föreställningar om judar som kan uttryckas både som attityder på en diskursiv nivå och på en praktisk nivå i form av handlingar (Fein, 1987). Några har också använt John C. G. Röhl's skala för olika grader av antisemitism, från vardagsantisemitism på den lägsta nivån till folkmordsantisemitism på den högsta (se t.ex. Andersson, 2000).

1990-talets ZOG-ideologi

Under 1990-talet kan vi, som berörts tidigare, tala om existensen av en rasideologisk undergroundkultur, som tidvis bestått av mängder av olika smågrupper, tidvis av större samlande organisationer, vars ideologiska kärna utgörs av föreställningen om den zionistiska ockupationsregimen (förkortat ZOG). I en artikel i *Terrorism & Political Violence* 1995 listar den amerikanske forskaren Jeffrey Kaplan ett antal karaktäristika som han anser utmärker den rasideologiska undergroundkulturen. De är: "Guldåldersmyten, idén om en 'kulturstöld'; bokstavstro, manikeistisk världs-uppfattning, en konspiratorisk historiesyn, en föreställning om gruppen som utvald eller i religiösa termer den 'rättmätiga arvtagaren' och slutligen en apokalyptisk eller

kiliastisk samhällsanalys.” (Kaplan, 1995). Dessa karaktäristika kan sägas utgöra ZOG-ideologins fundament. Begreppet ZOG innefattar inte enbart judar utan även medierna, polisen, rättsväsendet, byråkratin, de intellektuella, som av aktivisterna uppfattas som ”ZOG-lakejer”, eller ”rasförrädare” och som ”sålt sina själar till judarna”. ZOG är i mångt och mycket synonymt med det existerande samhället och dess maktfunktioner. Ett samhälle som sägs medvetet förgifta ”den vita rasen” genom ”immigration av rasligt underlägsna element, homosexualitet, kommunism, liberalism, feminism och moralupplösning” och som därför måste bekämpas med alla till buds stående medel. Det är den föreställningen som gör att representanter för samhället – polismannen, socialarbetaren och läraren – liksom journalister, debattörer och politiska motståndare förvandlas till agenter för en fientligt sinnad makt som är ute efter att förgöra de vita aktivisterna, medan de betraktar sig som att de tillhör en motståndsrörelse och som soldater i ett pågående krig. Föreställningen om ett pågående eller nära förestående raskrig är central, både för rörelsens ideologi och för dess handlingsstrategier och går tillbaka till de tyska nationalsocialisterna som definierade andra världskriget som ”det totala kriget mot den internationella judendomen”, där ”judarna” i dess olika skepnader utgjorde krigets huvudfiende och där förintelsen inte bara blir en möjlig utan fullt logisk konsekvens av ideologin (Löow, 1998/2000, kap. 9).

1990-talets rörelser kännetecknades av en revolutionär retorik, det är kampen mot ZOG som står i centrum, den underjordiska kampen. Antisemitismen är öppen, borta är det kodspråk som under decennierna efter andra världskriget kommit att ersätta den öppna antisemitiska retoriken. Aktivisterna använde sig åter av beteckningar som ”judelakej”, ”judesvin”, ”judeburken” (TV), ”judepressen” och liknande (Löow, 1998/2000, s. 293).

Antisemiterna har, som antytts ovan, under lång tid använt sig av ett kodspråk. Vi skulle på många sätt kunna tala om existensen av ett särskilt antisemitiskt språkbruk. Det antisemitiska kodspråket innehåller en rad ord och ordval som fungerar som signalmarkörer för den invigde. Kodspråket kom i mångt och mycket att utvecklas under de första årtiondena efter andra världskriget, då uttalad antisemitism inte längre var politiskt gångbar. Övergången till kodspråket kom att innebära en förändring av terminologin: *världsjudendomen* har till exempel bytts ut mot *världssionismen*, *det judiska mediemonopolet* har ersatts med *vissa intressen som står bakom medierna*. I många fall används ord som *vissa, från visst håll, dolda krafter, vissa internationella intressen, främlingar med Abraham som fader, folk med de rätta näsorna, krumnästa*⁵ etc. som signalmarkörer i texten. Signalerna uppfattas av de invigda, blir obegripliga eller harmlösa för andra och kan som regel inte bli föremål för till exempel åtal i form av hets mot folkgrupp. Antisemitismen uttrycktes även i form av ironiska hyllanden av judar och judendomen i uttalanden som ”vi måste lära

av judarna”, ”judar är ett intelligent folk”. Andra former av signalmarkörer var att en individs judiska namn sätts inom parentes i en text (Lööw, 1998/2000, kap 9). Andra centrala markörer är referenser till äldre former av kristen antisemitism som exempelvis bilder av judar som korsfäster någon – med en tydlig anspelning på Jesu korsfästelse och judarna som *kristusmördare*. Det är i detta sammanhang viktigt att framhålla att kodspråket inte på något sätt är begränsat till extrema miljöer, företrädesvis nationalsocialistiska, utan det förekommer brett (se t.ex. Bachner, 2004; Bachner, 2017).

Judisk makt och folkförrädare

Under senare år har termen ZOG bytts ut av NMR mot begreppet *judisk makt*. I den retorik som finns på NMR:s webbplats Nordfront finns återkommande referenser till judisk makt, i både Sverige och andra länder.⁶ Användandet av begreppet *judisk makt* blir också ett sätt att kontrastera begreppet *vit makt*, ett samlingsbegrepp för olika nationalsocialistiska, rasideologiska och rasockulta grupperingar, som skapades som ett operativt begrepp inom forskningen och som under 1990-talet kom att övertas av myndigheter som till exempel polisen. Begreppet *vit makt* är inte ett begrepp som NMR själva skulle använda för att beteckna sin rörelse, utan snarare i deras ögon ”fiendens” term, på samma sätt som *nazist* kategoriskt avvisas som beteckning på organisationen, då ordet *nazist* ses som just ”fiendens” ordval.⁷ Därför hävdar företrädare för NMR kategoriskt i intervjuer att de inte tillhör någon ”vit makt-värld” eller är ”nazister”. Det kan stundtals leda till närmast absurda diskussioner med journalister, som saknar kännedom om rörelsens språk.

Mot den *vita makten* eller för att använda NMR:s terminologi *den nordiska nationalsocialismen* står alltså en *judisk makt*, som på olika sätt måste bekämpas och bilden frammanas av ett krig som på alla plan pågår mellan den vita/nordiska och den judiska makten. Det är alltså den gamla föreställningen om den ”judiska världskonspirationen” och den ”ariska/nordiska motståndsrörelsen” som getts en ny terminologi. Att NMR mer och mer övergår till begreppet *judisk makt* signalerar också att kodspråket åter börjar att överges. I NMR:s retorik verkar denna judiska makt på många nivåer, lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Det är, som tidigare nämnts, alltså de gamla föreställningarna om den judiska världskonspirationen som reproduceras i

6 Se t ex <https://www.nordfront.se/arbete-mot-judisk-makt-trelleborg.smr>, <https://www.nordfront.se/judisk-makt-stoppar-konspirationsteoretikern-david-icke-i-australien.smr>, <https://www.nordfront.se/judisk-makt-kontrollerar.smr>, <https://www.nordfront.se/par-oberg-om-civil-rights-defenders.smr>, <https://www.nordfront.se/expressens-haxkampanj-fortsatter-vill-ha-bort-sida-som-kritiserar-judisk-makt-fran-internet.smr>, <https://www.nordfront.se/judisk-makt-bossen-helle-klein-demokratins-essens-ar-att-forbjuda-olikt-tankande.smr>, <https://www.nordfront.se/stephen-wise-en-pionjar-inom-judisk-makt-rorelsen.smr>

7 <https://www.nordfront.se/begreppet-nazist.smr>

ny tappning. I den retoriken förvandlas individer som sägs företräda den föreställda judiska makten till folkförrädare. De tidigare begreppen *rasförrädare* och *ZOG-lakejer* har bytts ut mot begreppet *folkförrädare*.⁸ Begreppet *folkförrädare* är i mångt och mycket en återgång till det ursprungliga nationalsocialistiska språkbruket, som skapades under mellankrigstiden och föreställningen om nationalsocialisterna som de "sanna företrädarna för folket" (Löow, 1990). En del av NMR:s aktivism handlar även om att på olika sätt markera mot "folkförrädarna" i det offentliga rummet. Ett sätt att göra det är via aktioner där myndigheter, tidningsredaktioner eller institutioner symboliskt spärras av med avspärrningsband, liknande de som polisen använder sig av. Det är en form av aktivism som funnits under en lång rad år. I november 2016 genomfördes till exempel en sådan aktion i Karlstad i protest mot en teaterpjäs om förintelsen baserad på en överlevandes minnen (Löow, 2017). Andra former av aktioner är att med hjälp av affischer och klistermärken "reservera lyktstolpar" för ortens "folkförrädare".⁹ I samband med en aktion 2017 i Stockholmsförorterna Tyresö och Älta skaldades följande:

*Så säg mig finns det nog med stolpar,
för visst finns det nog med svek.
Snart cirkulerar svultna korpar,
där en folkförrädare hänger så blek.*¹⁰

Under 2016 tillkom även en annan form av aktivism, relaterad till "kampen mot folkförrädarna" – städning av skräp i naturen – en kampanj som genomfördes i april 2016 och som hade ett mångtydigt budskap. I bland annat Haninge, Höör, Trollhättan, Luleå och Mariestad samlades skräp in, som sedan dumpades hos olika personer som benämns folkförrädare och hos myndigheter som ansågs ha "förrätt folket" (Löow, 2017). I september 2019 genomfördes en liknande aktion i Lund riktad mot en politiker och en journalist.¹¹

8 Se t ex <https://www.nordfront.se/merkel-hyllade-okand-terrorist-och-folkforradare.smr> , <https://www.nordfront.se/folkforradaren-erik-nord-skryter-over-polisinsatsen-pa-1-maj-i-kungalv.smr>, <https://www.nordfront.se/frontlinjen-17-motstandskamp-folkforradare-och-lognaktigt-politikerpack.smr>, <https://www.nordfront.se/folkforradaren-anders-borg-tycker-att-m-och-s-borde-bilda-regering.smr>, <https://www.nordfront.se/riktiga-hjaltar-istallet-for-politiskt-korrekt-feministiska-och-svenskfientliga-folkforradare.smr>

9 Se t ex <https://www.nordfront.se/lyktstolpar-reserverades-till-folkforradare-trelleborgs-kommun.smr> <https://www.nordfront.se/ljuvliga-budskap-pa-lyktstolparna-i-fredriksberg-ludvika-kommun.smr> <https://www.nordfront.se/propagandaspridning-i-munkfors.smr>

10 <https://www.nordfront.se/aktivism-i-stockholm-30.smr>

11 <https://www.sydsvenskan.se/2019-10-02/okad-nazistaktivitet-i-lund-journalist-och-politiker-hotade>

Det förrådada folket och de sålda själarna

Orden har förändrats, men inte vem eller snarare vilka som är förrådarna. De utgörs fortfarande av politiker, tjänstemän, offentligt anställda, journalister, forskare och andra som kan sägas företräda/eller ses som symboler för "etablissemangen". Grupper som sägs ha "sålt" sig till den "judiska makten" och förrått sitt folk. En av NMR:s slogans är också följdriktigt "Vi är folket" – det förrådada folket i vars namn de säger sig tala. Föreställningen om det "förrådada folket" har alltid varit en central del av den nationalsocialistiska ideologin och retoriken. I boken *En idé större än döden* beskriver till exempel historikern Viktor Lundberg den så kallade Lindholm rörelsen (Nationalsocialistiska Arbetarepartiet/efter 1938 Svensk Socialistisk Samling 1933–1950) försök att skapa en nationalsocialistisk fackföreningsrörelse, som ett alternativ till LO, som ansågs just ha förrått och bedragit arbetarklassen och i förlängningen folket (Lundberg, 2014). I ett tal i Göteborg i februari 1936 betitlat "Kamp mot juden folkmördaren" sa Nils Dahlrot, en av Lindholmarnas ideologer, bland annat följande avseende folk/landsförrådarna:

Dödsstöten fick svenska folket i dess frihetskamp till största delen då vår adel blodsblandade sig med juden. Landsförrådare kallar vi dessa blodsblendare, som ger sig till juden utan kamp ... Människor, som sträva och kämpa för ett judefritt Sverige, i och med att vi gjort detta, så har den stora slutliga kampen mellan judendomen och dess allierade, mellan de judiska folken och den nordiska rasen börjat.¹²

Citatet anknyter också till föreställningen om ett pågående "folkutbyte" – här i formen av en "judisk infiltration" via äktenskap, en medveten strategi att ersätta den "nordiska rasen" med ett nytt folk. De här föreställningarna har under senare tid åter kommit att bli en del av radikalnationalistisk och nationalsocialistisk retorik. Nu i formen av en konspirationsteori som går ut på att Europas befolkning via migration av muslimer, något judarna sägs ligga bakom, ska ersättas med ett nytt folk (Feldman & Jackson, 2014).

Vid ett möte i Göteborg i augusti 1933, sa Oscar Landahl, en av Lindholmarnas främsta antisemitiska ideologer, bland annat följande:

Striden står mot det judiska väldet, som finns och emot finansväsendet och marxism i olika kamrar och internationaler ... Internationalen styres av judar ... Det är lönlöst att förneka att judarna sitter där och det är helt naturligt, för att judarna genom internationalen såg sin frigörelse ... Internationalen är alltså upplagd för att

¹² Göteborgs poliskammare, steneografiska referat 1936, TDnr 103. Anförande hållit av Nationalsocialistiska Arbetare partiet den 21 februari 1936 kl20.00, talare Nils Dahlrot, ämne Kamp mot juden folkmördaren.

tjäna judarnas intressen och det är därför som ni socialdemokrater får arbeta under 2 internationalen för att tjäna de judiska intressena ... på tal om judarna så läste jag en mycket rafflande notis i pressen och det var att Allmänna Sparbankens fd chef juden Aschberg, som förnärvarande är bosatt i Paris, har skickat ryska ikoner till Nordiska Museet, ryska konstverk. Vad är det för någonting? Jo, det är värdesaker, som är stulet från mördade ryssar. Detta har juden Aschberg ockrat till sig och skänkt till Nordiska Museet med varm och smutsig hand och detta tager man emot med tacksamhet ... Lägg en sådan sak på minnet och tänk på vad det innebär. Tänk på vem som styr Nordiska Museet. I den marxistiska pressen får vi läsa att nationalsocialismen skall mötas på upplysningens väg, men under de år som vi hållit på i Sverige, har det varit omöjligt att få en socialdemokratisk offentlig diskussion. Nu börjar man så smått med terror, slagsmål och annat väsen på mötena.¹³

I citatet anknyts inte bara till "judendomens många ansikten" – det vill säga att judarna ansågs stå bakom både kapitalism och socialism, utan också till "förrädarna", de som "sålt sig till judarna", de som "kontrolleras av judarna". Här återfinns också föreställningen om nationalsocialisterna, som en "tystad" motståndsrörelse, som ingen vågar debattera med, vars möten saboteras, vars talare "systemet", i citatet representerat av socialdemokratin, försöker att tysta på olika sätt. Det är en föreställning som tidigt slår rot i rörelsen och som använts som ett retoriskt grepp och som en legitimering av våldsanvändning sedan 1930-talet. Bilden av den "förföljda" rörelsen, vars "sanningsägare" tystas, som "försvarar sig" mot "judarna och dessas allierade" är alltså sedan starten en central del av både retorik och politisk praktik och inte något som tillkommit under senare år. Den utgör på många sätt rörelsens politiska DNA, det som styr den politiska praktiken. Det som förvandlar våldsutövning till självförsvar i en "biologisk ödeskamp". Allt i enlighet med det dubbla språkbruk, där krig blir fred, våld blir självförsvar, som många forskare har pekat på som någonting som utmärker rörelsen (Feldman & Jackson, 2014).

Det som definierar en människas identitet är, enligt nationalsocialisterna, "rasen" eller folket i en utvidgad betydelse, innefattande alla "vita". Och detta folk har både ett andligt och ett biologiskt arv, som många gånger är svåra att skilja från varandra. Med arvet följer, enligt aktivisterna, också skyldigheter och att bryta dessa skyldigheter eller generationskedjan blir för dem det yttersta förräderiet, den svåraste synden. De individer och grupper aktivisterna starkast tar avstånd från är också följdriktigt de som brutit kedjan, förrätt arvet, antingen i "biologisk bemärkelse", genom att leva

13 Göteborgs poliskammare, stenografiska referat 1933, TD nr 619 1933, anförande hållet vid av nationalsocialisterna den 25/8 1933, anordnat möte i Kungsparken. Talare ; Oscar Landahl, Göteborg den 7 september 1933, poliskonstapel I nr 317, E. poliskonstapel i nr 526

ihop med "icke-vita" eller i andlig bemärkelse, det vill säga ha "sålt sin själ till judarna". Begreppet folkförrädare är också starkt kopplat till föreställningen om "det förrådda folkhemmet" och "stölden av kulturen". "Kampen mot folkförrädarna", föreställningen om "det förråda folkhemmet" och den "stulna kulturen" och "de vita revolutionärerna" som de "sanna företrädarna" för folket är också centrala teman i den svenska raskrigslitteraturen (Gardell, 2017). Centralt för miljön är också föreställningen om kampen om kulturen och makten över historieskrivningen, därför utgörs en substantiell del av den alternativa infrastrukturen av medier och företag av en likaledes alternativ kulturell sfär innefattande bland annat musik, skönlitteratur, konst. Det pågående kriget ses av aktivisterna i högsta grad som ett kulturellt krig, i vilket det gäller att skapa en kulturell motvikt till ett samhälle de anser vara förlorat – eller snarare att helt eller delvis återskapa det som de uppfattar har gått förlorat. De här föreställningarna om en pågående kulturkamp är inte på något sätt nya. Starkt kopplat till begreppet *folkförrädare* är föreställningen om existensen av en sorts "andlig judendom". Dessa termer är synonyma med de politiska fienderna, vilka anses förgiftade av "judisk mentalitet och moral". De har i nationalsocialisternas föreställningsvärld bildligt och bokstavligt talat "sålt sina själar till judarna".

Det historiska arvet och den förtigna historien

Det historiska arvet är en central del av NMR:s retorik, inte minst vad gäller antisemitismen. I olika artiklar och artikelserier lyfts tidigare svenska generationers antisemiter fram som förebilder i kampen.¹⁴ Det finns även längre artikelserier om den "judiska maktens" inflytande i Sverige.¹⁵ NMR ser sig i hög grad som en länk i en lång historisk kedja av antisemitiska aktivister och organisationer, som en del av vad de benämner "den förtigna och stigmatiserade historien", det vill säga den tidigare berörda historiesynen, där historien förstås som en biologisk ödeskamp mellan "judar och arier/nordbor".

I en artikel där artikelförfattaren via en historisk genomgång, baserad på vad som sägs vara "judiska källor", det vill säga en historiebok skriven av individer som av NMR identifieras som judar, hävdas till exempel att judarna befunnit sig i ett krig med européerna i runt 2 300 år och att de "judiska källorna" just bekräftar detta förhållande.

Kanske har människor redan kunskap om detta men ser ändå det judiska folket

14 Se t ex <https://www.nordfront.se/?s=Einar+%C3%85berg+>, <https://www.nordfront.se/carl-ernfrid-carlberg-en-av-rorelsens-stora-forgrundsgestalter.smr>, <https://www.nordfront.se/gosta-hallberg-cuula-en-sannhjalte.smr>

15 <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna.smr>, <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-9.smr>, <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-7.smr>, <https://www.nordfront.se/ledarperspektiv-31-vad-ar-judisk-makt-rorelsen-subversiv-infiltration-i-rorelsen-och-hanrejer.smr>, <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-4.smr>

som allierade i kampen mot muslimerna, detta är det ödesdigra misstaget, snarare är judarna de absolut sämsta allierade vi européer kan ha. Sionisterna är pådrivande när det gäller att förstöra de utomeuropeiska länder där muslimerna bor och därmed skapar man behovet av emigration från de länderna. Samtidigt som detta sker jobbar progressiva, liberala och marxistiska judiska grupper för att Europa skall ta emot dessa migranter. Det rätta vore istället att stoppa bombningar i Mellanöstern för Israels skull, stoppa de judiska grupperna som förespråkar mångkultur, öppna gränser och integration, för att sedan påbörja hemskickningen av emigranterna.

Judar pratar ofta om andra folkslag och individer i termer som gentile och goyim (icke-jude), skulle svenskarna prata likadant skulle alla utom svenskarna refereras som icke-svenskar. Den svenska benämningen att vem som helst som har medborgarskap i Sverige är svensk gäller inte för judarna. Därför ser judarna på araber och européer likadant, det vill säga som icke-judiska. Om européer och araber skulle börja kriga mot varandra behöver det inte ses som något negativt för det judiska folket. Vissa rabbiner gillar islamisering av Europa och andra tolkar att det är nödvändigt med ett krig mellan araber och européer för att påskynda den judiska Messias.¹⁶

I citatet ovan anknyts, som synes, till den ovan nämnda föreställningen om "folkutbytet" och "judarnas roll" i detta. Just att använda vad som betecknas som "judiska källor" för att underbygga en antisemitisk retorik och försöka leda i bevis att det existerar en konflikt sedan årtusenden tillbaka mellan judar och "arier"/européer är vanligt förekommande i antisemitiska sammanhang. Ett annat exempel från NMR:s webbplats Nordfront är en artikelserie med titeln "Judiskt inflytande – är det bra för svenskarna?" vilken bygger på en systematisk genomgång av *Judisk Krönika*.¹⁷

Bilden av det ständigt pågående kriget mellan "judarna och deras allierade" och den "vita motståndsrörelsen" finns även i hur NMR beskriver olika former av terrordåd, både jihadistiska och de som begåtts av radikalnationalistiska, nationalsocialistiska eller rasideologiska så kallade Lone Wolf-terrorister. Terrorattacker noteras som regel

16 Marcus Hansson, Sions beskyddare – det ödestigra stödet, <https://www.nordfront.se/sions-beskyddare-det-olycksdigra-stodet.smr>

17 <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-1.smr>, <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-2.smr>, <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-3.smr>, <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-4.smr>, <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-5.smr>, <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-6.smr>, <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-7.smr> <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-8.smr> <https://www.nordfront.se/judiskt-inflytande-ar-det-bra-for-svenskarna-sammanfattning-del-9.smr>

utan några särskilda värderingar.¹⁸ Rapporteringen har stundtals närmast karaktären av notiser i ett pågående krig. I en artikel av Simon Holmkvist, apropå de i miljön vanligt förekommande konspirationsteorierna om att de här dåden skulle vara fejkade, skriver han bland annat:

Om vi tar det andra, något nyare exemplet, med den vite mannen som fått nog av judar/araber/latinamerikaner som invaderar eller kontrollerar deras forna hemländer. Finns det en grund för att en person som *Brenton Tarrant* i ren desperation försöker döda alla i en moské, synagoga eller i ett köpcenter nära den mexikanska gränsen i USA? När vi folkmördas helt öppet med massinvandring, globalism, feminism och andra ondskefulla redskap är jag förvånad att det inte sker oftare. Speciellt nu när processen gått så långt. Jag själv tror inte att det är en produktiv väg. I regel leder det bara till hårdare repressionen mot dissidenter, samtidigt som fienden får en slags propagandavinst när denne kan säga "titta så ond och rasistisk den vite mannen är som skjuter oskyldiga barn!". Men att ensamma, desperata människor, vare sig de är bruna, vita eller svarta, får nog av globalismens och den judiska maktens förtryck och samtidigt inte tror att en positiv förändring är möjligt gör så här, det är inget konstigt. Det finns alltså alla förutsättningar i världen för terrordåd och masskjutningar, precis det som nationella har förutspått sedan mångkulturen börjades implementeras. Varför skulle då lögnpressen, eller världens makter, lägga ner den massiva mängd resurser och energi för att "fejka" dåd efter dåd? När dessa ändå rent logiskt kommer att ske gång på gång, med tanke på hur världen är beskaffad? Detta är en av mångkulturen och globalismens kanske mest uppenbara och logiska konsekvenser. Ja, terrordåd och masskjutningar tjänar maktens syften. Men eftersom de skapat en situation när detta sker naturligt vore det ju totalt vansinne att anlita skådespelare, bygga hologram eller helt enkelt bara hitta på att något sådant skulle hända. Kort sagt: Det behövs inte (Holmkvist, 2019).¹⁹

Den dubbla synen

Artikeln visar på den dubbla syn som finns inom NMR på terrorattacker, det vill säga å ena sidan är de ingenting som de rekommenderar, å andra sidan är attackerna "förståeliga" på grund av det "förtryck" som råder från den "judiska makten och dess allierade", som tvingar fram "desperata" motåtgärder. Artikeln är också intressant i den bemärkelsen att även andra än "vita" nämns, som sådana som fått nog av den "judiska

18 Se t ex <https://www.nordfront.se/misstankt-terrorattack-av-turk-i-nederlanderna-tre-doda.smr> , <https://www.nordfront.se/tva-unga-kvinnor-doda-efter-terrorattack-marseille.smr> <https://www.nordfront.se/flera-doda-efter-skjutningar-vid-moskeer-garningsmannen-livesande-daden.smr>

19 Simon Holmkvist, Allt som glimmar är inte false flag, Nordfront 2019-08-06, <https://www.nordfront.se/allt-som-glimmar-ar-inte-false-flag.smr>

maktens förtryck”. Detta visar på att antisemitismen alltid har företräde och aktioner och terrorattacker som utförs av sådana som NMR definierar som ”icke vita” och egentligen stående på ”fiendesidan” kan tolkas positivt och med en förståelse under förutsättning att de kan infogas i en antisemitisk kontext.

Ett annat exempel på det är en artikel som vänder sig emot att judiska församlingar ska få ett särskilt stöd av staten för att skydda sina lokaler mot angrepp. I artikeln beskrivs brandbombsattentatet mot synagogan i Göteborg i december 2017 som en politisk protest mot att USA beslutat att flytta sin ambassad i Israel till Jerusalem i tidningen *Göteborgs-Posten*, som på ledarplats drev frågan om stöd från staten som ”den judiskägda” tidningen. Nordfront skriver:

Varför nämner hon [GP ledarskribent, HL] inte ”hotbilden” mot landets moskéer, som faktiskt har blivit utsatta för värre saker? Varför inte skydda kyrkor? Akutmottagningarna? Ålderdomshemmen? För att inte tala om skolorna där barn tvingas gå fast de ständigt är utsatta för faran att bli misshandlade eller mördade av främlingar som inte har på skolområdet att göra? Det händer trots allt betydligt oftare än att en politiskt motiverad arab kastar en så kallad ”brandbomb” mot en större byggnad.²⁰

I citatet finns vid sidan av en förståelse av attacken mot synagogan, även föreställningen om en sorts ”judisk exklusivitet”. Att det gäller ”särskilda regler för judar”, att dessa är ”särskilt gynnade” när det gäller stöd och hjälp från statsmakterna. Det är föreställningar som finns långt utanför NMR och är av gammalt datum.

Ett annat återkommande inslag är dock just de tidigare nämnda påstådda ”false flagg”-operationerna. Det är inte bara samtida händelser som tolkas in i föreställningen om att ”judarna själva ligger bakom” attentat och antisemitiska kampanjer, utan även historiska händelser. I en artikel hävdades till exempel att ”judarna låg bakom” den så kallade hakkorsepidemin i slutet av 1950- och början av 60-talet.²¹ Sammanfattningsvis så är attacker mot judar å ena sidan ”förståeliga” mot bakgrund av det pågående kriget, å andra sidan kan de vara falska och något som ”judarna själva ligger bakom”. I vilket fall som helst är dock judarna alltid de ”skyldiga”.

20 <https://www.nordfront.se/kommentar-ar-synagogan-lika-viktig-som-kungahuset.smr>

21 <https://www.nordfront.se/hakkorsepidemin-1960.smr>

Referenslista

- Andersson, L.M. (2000) *En jude är en jude är en jude. Representationer av "juden" i svensk skämtpress omkring 1900–1930*. Lund: Nordic Academic Press.
- Bachner, H. (1999) Återkomsten. Antisemitism i Sverige efter 1945. Stockholm: Natur och Kultur
- Bachner, H. (2004) *Återkomsten. Antisemitism i Sverige efter 1945*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Bachner, H. & Ring, J. (2005) *Antisemitiska attityder och föreställningar i Sverige*. Stockholm: Forum för levande historia och Brottsförebyggande rådet.
- Bachner, H. (2017) Samtida antisemitism i Sverige och Europa. Former, motiv, tendenser. I: *Hatbrott och extremism. Myter och verklighet*. Conference paper från konferensen Hatbrott och extremism – myter och verklighet, juni 2015. Uppsala: Centrum för polisforskning och Uppsala universitet.
- Bevelander, P., Hjerm, M. & Kiiskinen, J.J. (2013) *The religious affiliation and antisemitism of secondary school Swedish youths. A statistical analysis of survey data from 2003–2009*. Discussion Paper Series. Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit, nr 7218.
- BRÅ (2019a) *Antisemitiska hatbrott*. Rapport 2019:4. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- BRÅ (2019b) *Hatbrott 2018*. Rapport 2019:13. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Dencik, L. & Marosi, K. (2016) *Different antisemitisms. On three distinct forms of antisemitism in contemporary Europe. With a special focus on Sweden*. Kantor Center, Position Papers 101.
- Fein, H. (red.) (1987) *Dimensions of anti-semitism. Attitudes, collective accusations and actions, the persisting question. Sociological perspectives and social context of modern antisemitism*. Berlin/New York: Walter de Gruyter.
- Feldman, M. & Jackson, P. (2014) Introduction. I: J. Feldman (red.) *Doublespeak. The rhetoric of the far right since 1945 (Explorations of the far right)*. Volume 3. Stuttgart: ibidem-Verlag.
- Gardell, M. (2017) Lone wolves. Hotet från ensamagerande politiska våldsbrottslingar. I: M. Dahlberg Grundberg, M. Gardell & H. Lööw. *Den ensamme terroristen? Om lone wolves, näthat och brinnande flyktinförläggningar*. Stockholm: Ordfront.
- Kaplan, J. (1995) Right wing violence in North America. *Terrorism and Political Violence*, 7(1).
- Kvist Geverts K. (2008) *Ett främmande element i nationen. Svensk flyktningpolitik och de judiska flyktningarna 1938–1944*. Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis. Studia Historica Upsaliensia 233, Uppsala universitet.
- Kvist Geverts, K. & Andersson, L.M. (2017) Antisemitismen. Antirasismens blinda fläck. I: M. Lennersand & L. Müller (red.) *Från Afrikakompaniet till Tokyo. Vänbok till György Nováky*. Stockholm: Bokförlaget Exkurs.
- Lundberg, V. (2014) *En idé större än döden. En fascistisk arbetarrörelse i Sverige 1933–1945*. Stockholm: Gidlunds förlag.
- Lööw, H. (1990) *Hakkorset och Wasakärven: En studie av nationalsocialismen i Sverige 1924–1950*. Avhandling 2, 1990. Akademisk avhandling. Göteborg: Historiska Institutionen.
- Lööw, H. (1998/2000) *Nazismen i Sverige 1980–1997*. Stockholm: Ordfront.
- Lööw, H. (2015) *Nazismen i Sverige 2000–2014*. Stockholm: Ordfront.
- Lööw, H. (2017) I gränslandet. Symbiosen mellan det organiserade och oorganiserade. I: M. Gardell, H. Lööw, & M. Dahlberg-Grundberg, *Den ensamme terroristen? Om Lone Wolfs, näthat och brinnande flyktinförläggningar*. Stockholm: Ordfront.
- Nordfront (2018) *Motståndsrörelsen 20 år av revolutionär kamp*. Nordfront Förlag.
- Rostami, A., Mondani, H., Carlsson, C., Sturup, J., Sarnecki, J. & Edling, C. (2018) *Våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet i Sverige*. Forskningsrapport 2018/4. Stockholm: Institutet för framtidsstudier.